

Document DG SANTE privind simplificarea procedurilor de aprobare a importurilor de semințe și material de plantare efectuate de Rusia, din statele membre UE

Catherine Langat, director tehnic al Departamentului pentru Ameliorarea Plantelor și Înregistrarea Soiurilor, din cadrul Euroseeds, a transmis AMSEM România, spre informare, un document care ar urma să simplifice importurile rusești de semințe și material de plantare din statele europene.

Documentul emis de Direcția Generală de Sănătate și Siguranță Alimentară a Comisiei Europene (DG SANTE) are ca subiect urmărirea concluziilor reuniunii UE-Rusia privind semințele și materialul de plantare, din 16 iulie 2019.

Documentul face referire la aspectele convenite între Rosselkhoznadzor și o delegație a UE formată din DG SANTE și oficiali ai statelor membre, în cadrul ședinței menționate și înaintează o propunere de procedură pentru aprobarea exportului produselor reglementate de interdicția introdusă la 1 iulie 2013, care ar putea înlocui practica actuală de efectuarea inspecțiilor obligatorii, înainte de expediția produselor.

Propunerea răspunde cerinței Rosselkhoznadzor, legată de obținerea, în avans, a informațiilor privind locurile producție și producătorii eligibili din UE, aprobați pentru exportul în Rusia și despre cerințele pe care fiecare stat membru trebuie să le îndeplinească.

Rosselkhoznadzor (Serviciul Federal de Supraveghere Veterinară și Fitosanitară) are sediul la Moscova și este un organism executiv federal responsabil cu controlul și supravegherea în domeniul medicinei veterinare, comercializarea medicamentelor veterinare, carantina și protecția plantelor, manipularea în condiții de siguranță a pesticidelor și a substanțelor chimice agricole, fertilitatea solului, calitatea și siguranța cerealelor, furajelor combinate pentru animale și a componentelor pentru producția lor, subprodusele de măcinare, relațiile funciare, precum și protecția publicului împotriva bolilor infecțioase ale animalelor.

Rosselkhoznadzor este subordonat Ministerului Agriculturii din Federația Rusă și își îndeplinește atribuțiile direct și prin intermediul organismelor regionale, în cooperare cu alte autorități executive federale, cu organele executive ale Federației Ruse, instituțiile locale de auto-guvernare, asociațiile publice și alte organizații.

Documentul DG SANTE exprimă speranța că propunerea avansată va permite abolirea cerinței obligatorii pentru inspecțiile pre-expediție, ceea ce contravine recomandărilor IPPC (International Plant Protection Convention).

Cu atât mai mult, cu cât, Anexa 1 la **ISPM 20** (*Cerințe fitosanitare pentru import*) indică clar că verificarea respectării loturilor de către țara importatoare din țara exportatoare nu ar trebui să fie stabilită ca o măsură fitosanitară sau ca o condiție comercială. În schimb, astfel de aranjamente ar trebui să rămână voluntare cu scopul de a facilita comerțul, permițând, de exemplu, eliberarea accelerată la destinație sau evitarea refuzului costisitor al produselor.

În ceea ce privește produsele care nu fac obiectul interdicției introduse la 1 iulie 2013 (de exemplu semințe și bulbi), DG SANTE își exprimă surprinderea față de scrisoarea Rosselkhoznadzor, din 6 august 2019, care relevă o schimbare considerabilă a poziției stabilite în ședința din 16 iulie 2019.

DG SANTE își menține poziția asumată în cadrul reuniunii, continuând să considere inacceptabilă, orice extindere inspecțiilor obligatorii, la produsele care nu fac obiectul interdicției menționate mai sus și își exprimă deschiderea către identificarea de soluții practice, reciproc acceptabile, față de cerințele Rosselkhoznadzor, pentru semințe și bulbi.

Față de cerința Rosselkhoznadzor privind extinderea inspecțiilor obligatorii și în cazul semințelor și bulbilor, DG SANTE no consideră posibilă și solicită ca, până la convenirea unei soluții reciproc acceptate, să se continue autorizarea importului acestora, din UE, fără inspecții de pre-expediere, așa cum a fost stabilit în cadrul ședinței din 16 iulie 2019.

Documentul reamintește faptul că, în conformitate cu regulile UE, este posibil ca acordurile sau aranjamentele comerciale, inclusiv în zona măsurilor sanitare și fitosanitare (SPS), să nu fie încheiate între țările din afara UE și statele membre individuale ale UE.

Documentul arată că un răspuns pozitiv al Rosselkhoznadzor, ar ușura obstacolele actuale din calea comerțului și tulburările rezultate din practicile agricole, lucru de care, cu siguranță, ar beneficia atât operatorii din UE, cât și cei din Rusia și evidențiază disponibilitatea DG SANTE pentru întâlniri tehnice bilaterale, în scopul identificării de soluții viabile pentru importurile de semințe și bulbi.

Ca răspuns la solicitările de clarificare formulate de Rosselkhoznadzor, documentul DG SANTE face precizarea că interdicțiile prevăzute de legislația UE, sunt restricții orizontale, aplicabile tuturor situațiilor, nu numai Rusiei, ele fiind legate de necesitatea examinării stării fitosanitare a dăunătorilor de carantină relevanți, precum și de procedurile și măsurile de control aplicate pentru anumite produse cu grad ridicat de risc, înainte de autorizarea importului lor din anumite zone sau țări. Așa cum se întâmplă și în cazul cartofilor produși în Rusia și plantelor de conifere din partea neeuropeană a Rusiei, pentru care DG SANTE a oferit, la timpul potrivit, justificarea relevantă a restricțiilor impuse.

Documentul atestă disponibilitatea DG SANTE, în vederea examinării posibilității de autorizare a importului unor astfel de produse din Rusia, pe baza unor informații relevante puse la dispoziție de Rosselkhoznadzor, în conformitate prevederile **ISPM nr. 24** (*Linii directoare pentru determinarea și recunoașterea echivalența măsurilor fitosanitare*), precum și a rezultatelor unui audit realizat de serviciile specifice ale DG SANTE.

Odată ce Rosselkhoznadzor depune cererile relevante însoțite de informațiile necesare, DG SANTE este pregătită să lanseze examinarea fără întârziere și își exprimă disponibilitatea pentru orice alte clarificări sunt considerate necesare, cu privire la acest aspect.

Propunere de aprobare a importurilor de plante pentru plantare din statele membre ale UE în Rusia

Având în vedere disponibilitatea exprimată de Rosselkhoznadzor, pentru înlocuirea practicii inspecțiilor obligatorii efectuate în statele membre, înainte de expediere, DG SANTE adresează părții ruse o propunere de procedură, propunere care nu se referă la exporturile de cartofi destinate consumului sau procesării:

Autoritățile Naționale pentru Protecția Plantelor din fiecare stat membru interesat să facă exporturi de semințe și material de plantare în Rusia dețin o listă actualizată periodic, a producătorilor eligibili care:

- sunt înregistrați și controlați de Autoritatea Națională pentru Protecția Plantelor din statul membru al UE; și

- sunt controlați oficial de Autoritatea Națională pentru Protecția Plantelor din statul membru al UE, în conformitate cu **ISPM 23** (*Linii directoare pentru inspecție*), în perioada de dezvoltare a plantelor, fără a se fi depistat niciun dăunător în carantină, astfel cum sunt enumerate în cerințele specifice acelei plante stabilite în Decizia nr. 157/2016 a Consiliului Comisiei Economice Eurasiatice din 30 noiembrie 2016, cu modificările ulterioare (Cerințe fitosanitare comune ale EaEU).

Pentru fiecare loc sau producător eligibil, lista va specifica:

- numărul de referință unic atribuit acestuia de către Autoritatea Națională pentru Protecția Plantelor;

- produsul sau produsele pentru care este aprobat exportul în Rusia, inclusiv codul lor vamal corespunzător fiecărui produs;

- data autorizării exportatorului și, după caz, data retragerii autorizației, fiecărui exportator per produs.

Listele producătorilor eligibili să facă export de produse în Rusia, pregătite și actualizate de fiecare stat membru împreună cu o declarație semnată de Autoritatea Națională pentru Protecția Plantelor, privind respectarea cerințelor Uniunii Economice Eurasiatice (EaEU - Eurasian Economic Union), vor fi încărcate de fiecare stat membru pe platforma CIRCABC1, din cadrul bazei de date a Comisiei Europene.

Rosselkhoznadzor va putea obține declarațiile și listele aferente fiecărui stat membru, prin parola de acces restricționat care i se va acorda în cadrul platformei CIRCABC1.

Fiecare livrare a plantelor destinate exportului este însoțită de un certificat fitosanitar care garantează conformitatea produsului și a locului sau a locului de producție cu Cerințele fitosanitare comune ale Uniunii Economice Eurasiatice, acordate pe baza inspecțiilor efectuate conform **ISPM 23**, anterior exportului.

În cazul în care, în timpul unei astfel de inspecții, se constată că producătorul aprobat nu respectă cerințele fitosanitare comune ale EaEU, Autoritatea Națională Fitosanitară își va suspenda aprobarea și va informa Rosselkhoznadzor, în consecință.

În cazurile în care plantele exportate își au originea într-un alt stat membru UE decât cel care face exportul, certificarea fitosanitară se bazează pe garanțiile incluse într-un certificat de pre-export eliberat în acest scop de Autoritatea Națională Fitosanitară din statul membru de origine al produselor.

Rosselkhoznadzor este binevenit să efectueze audituri ale sistemelor existente în statele membre UE pentru a oferi garanțiile privind conformitatea cu cerințele EaEU, a materialului de plantare exportat, în conformitate cu **ISPM 20**. În timpul acestor audituri, efectuate, în prezența Autorităților Naționale Fitosanitare, poate fi vizionat un eșantion de exportatori autorizați pentru export în Rusia.

Orice testare de laborator pe care partea rusă ar dori să o efectueze, se va realiza pe baza probelor prelevate de personalul Autorităților Naționale Fitosanitare ale fiecărui stat membru, în laboratoarele oficiale ale statului membru.

DG SANTE recunoaște dreptul Rosselkhoznadzor de a efectua teste de laborator asupra produselor, la sosirea lor în Rusia.

În cazul detectării de neconformități, Rosselkhoznadzor le va notifica imediat în conformitate cu **ISPM 13** (*Cerințe pentru notificarea neconformităților și măsuri de urgență*).

În situația constatării de neconformități, Autoritățile Naționale Fitosanitare al țării exportatoare vor lua măsurile corespunzătoare pentru prevenirea diseminării organismelor dăunătoare, cu respectarea cerințelor fitosanitare aplicabile exportului.

În situația constatării de neconformități semnificative repetate confirmate, Rosselkhoznadzor poate solicita Autorităților Naționale Fitosanitare să suspende autorizarea exportatorului în cauză, pentru organismul de carantină identificat, în conformitate cu cerințele EaEU.

Ridicarea suspendării se face de către Autoritățile Naționale Fitosanitare, numai după efectuarea de inspecții și investigații, care ar oferi asigurări pentru conformitatea locului de producție și producătorului, în conformitate cu cerințele EaEU.